

"Jag kände mig kroniskt trött och sjuk, som om jag hade influensa", säger Gudrun Artzt, som lider av sjukdomen ME. Foto: Ellinor Collin

Trötthet kan vara okänd sjukdom

Är du ständigt trött och lider av yrsel, muskelsmär och halsont?

Då kanske du lider av den okända sjukdomen ME.

En sjukdom som vanliga läkare oftast missar, visar en ny studie.

- Kunskapen om ME är mycket dålig, säger professor Carl-Gerhard Gottfries.

Uppskattningsvis 90[]000 svenskar lider av myalgisk encefalomyelit, eller kroniskt trötthetssyndrom som det också kallas. Fler kvinnor än män är drabbade. De flesta insjuknar efter en infektion. Det mest typiska för sjukdomen är en ihållande trötthet och frekventa infektioner. Studier har också visat att människor med ME har störningar i immunsystemet vilket kan förklara de täta infektionerna.

Dålig kunskap

- Det här är helt vanliga och normala människor som drabbas av den här sjukdomen som gör dem trötta och infektionskänsliga, säger Carl-Gerhard Gottfries, professor emeritus i psykiatri och vd för Gottfrieskliniken i Mölndal. Men kunskapen om sjukdomen inom den vanliga vården är urusel. Det visar den enkätstudie Riksföreningen för ME-patienter gjort bland sina medlemmar. Av de 210 personer som svarat på enkäten hade majoriteten inte fått någon information av sjukvården om sin sjukdom.

Kränkande behandling

Så många som var tredje hade dessutom fått höra av sin läkare att sjukdomen inte finns. Ännu fler hade utsatts för direkt kränkande behandling av vårdpersonal och kallats för allt ifrån "gnällkärningar" till "hypokondriker" och "snyltare". Carl-Gerhard Gottfries, som forskat kring kroniskt trötthetssyndrom, är bedrövad över enkätresultatet.

- Att få ett så dåligt bemötande lägger förstås sten på börda och kan orsaka bland annat depressioner, säger han och fortsätter:

- Att forskarna ännu inte exakt klarlagt vad sjukdomen beror på eller att det inte finns något enkelt prov man kan ta för att påvisa den betyder inte att den inte existerar.

Fel diagnos

Eftersom svenska läkares kunskaper är så dåliga får de flesta ME-drabbade därför varken rätt diagnos eller behandling. För även om det i dag inte finns någon medicin som botar ME finns det mycket att göra för att lindra symtomen. Carl-Gerhards studier har exempelvis visat stafylokockvaccin kan hjälpa mot kronisk trötthet.

- Man kan också behandla patientens värk och sömnproblematik. Läkarna måste få bättre utbildning om den här sjukdomen, säger han.

FAKTA

KOLLA SJÄLV OM DU HAR "ME"

- Trötthet – Det viktigaste symtomet på ME ska ha varat i minst sex månader. Oförklarlig utmattning, fysisk och mental. Utmattad efter minsta ansträngning. För att få en diagnos ska man dessutom ha minst fyra av följande symtom:
- Koncentrations- och närminnesproblem
- En ny typ av huvudvärk som man inte haft tidigare
- Förvirring
- Överkänslighet mot ljud och ljus
- Svimmingskänsla/yrsel
- "Tappar ord"
- Illamående
- Återkommande halsont
- Sömnstörningar
- Hjärtklappning med/utan rytmstörning
- Onormal och dagligt fluktuerande kroppstemperatur
- Ömma lymfkörtlar
- Matmältningssvårigheter

Anna Bäsén

Publicerad 27 april 2008

Uppdaterad 27 april 2008

URL till denna sida: <http://www.expressen.se/halsa/1.1138877/trotthet-kan-vara-okand-sjukdom>